JAARVERSLAG 1948 van de Commissie voor de Bescherming van de wilde flora.

De beschermingscommissie van de Kon. Ned. Bot. Ver. is, evenals de laatste jaren, in 1948 slechts weinig op de voorgrond getreden. De Natuurbeschermingsraad, de Contactcommissie en tegenwoordig ook de afdeling Natuur- en landschapsbescherming van het Staatsbosbeheer komen bij de betrokken instanties reeds met dezelfde argumenten, die wij hebben, maar bovendien met degene die uit andere gezichtshoeken ten bate van de natuurbescherming te maken zijn. Niet, dat deze dan tezamen altijd veel succes hebben. Lang niet!

Wij mogen in Uw herinnering oproepen de lijdenshistorie van de St. Pietersberg. Het heeft aan het eind van het jaar nog even geschenen, dat de door de E.N.C.I. gevraagde concessie geweigerd zou worden en dat de vleermuizen- en handtekenings-grotten, die nog bestaan, gespaard zouden worden, evenals de coulisse langs het kanaal. Dat is echter niet gebeurd. De niet te ontkennen cementbehoefte, de industriële belangen en mogelijk ook de belangen der industriëlen hebben gezegevierd over de wensen der landschapen groeven-minnaars. Onze commissie heeft gemeend in deze geen stem in het kapittel te moeten brengen. Tijdens de zomerexcursie

van onze vereniging naar Eysden in 1924 vonden wij de St. Pietersberg reeds volkomen ontluisterd. De helling en de plateautjes aan de Maaszijde, vroeger noordelijkste standplaats van tal van zuidelijke, meest continentale planten, waren toen reeds door de Cimenteries Réunis, voorganger van de E.N.C.I., over een grote afstand afgegraven of onder zand- en grintmateriaal bedolven. Slechts weinige van de groeiplaatsen, die we van vroeger kenden, waren nog over. We hebben toen in het Ned. Kruidk. Archief deel 34 van 1925 en in Jaargang 29 van De Levende Natuur van 1924 onze waarschuwing laten horen. Bij elke gelegenheid hebben wij gezorgd dat het resterende deel van de Pietersberg bleef staan op de nominatie van Zuidlimburgse terreinen, die beschermingswaard waren. Helaas hebben wij onder deze bedrijven de botanische betekenis steeds minder zien worden. Slechts op een heel klein deel van de bestaande coulisse is nog een elk jaar weer verminderend aantal karakteristieke planten te vinden, terwijl overwoekering door de ruderaalplanten van de werkterreinen en puinberg van de E.N.C.I. die vermindering nog gaat versnellen. Bij het vergelijken van de huidige toestand en de sombere perspectieven met de vroegere toestand kwamen wij tot besluit, dat er geen aanleiding voor ons was om hoog van de toren te blazen. Moge het Belgische deel van de Pietersberg, dat toch binnenkort weer voor ons gemakkelijker toegankelijk zal zijn, ons nog lang het florabeeld geven, dat wij in Nederland er al lang hebben verloren.

Iets anders is, dat het nu meer dan ooit noodzakelijk wordt, dat de oostelijke rand van het Maasdal, van St. Geertruid tot het Missiehuis Cadier en Keer beschermd wordt. Die helling is nog in zijn oude luister. Ja, enkele uiterst zeldzame planten, karakteristiek voor het Limburgse *Querceto-Carpinetum corydaletosum*, staan er mooier dan ooit. Die hellingen en verder de streek rond Bemelen, de laatste Geulweiden met zinkflora bij Epen, moeten toch behouden worden voor op eigen streek belust Limburg en voor plantenminnend Nederland. Deze gebieden horen tot het beste wat binnen onze landsgrenzen is te vinden.

Een andere zaak trok onze aandacht in het afgelopen jaar. Onder de rook van een onzer Brabantse steden werd dit jaar een ven herontdekt, waar *Carex limosa* en *Scheuchzeria* voorkwamen in aantallen als geen onzer nog ooit had aanschouwd. Enkele ex. *Hammarbya paludosa* vulden het aan: een prachtig zuiver *Caricetum limosae*. Eerst dreigde voor dit ven een geleidelijke demping met stadsvuil en oorlogspuin. Toen dat gevaar bezworen was, kwam alarm voor een beraamde uitbaggering. Afgezien van de de kans, dat planten in kwestie dit niet zouden overleven, was er nu ook nog

het gevaar dat dit bedrijf mogelijk de ondoorlatende laag onder het ven zou doorbreken, waarna het ven wel automatisch zou verdwijnen. Gelukkig is dit gevaar thans afgewend. Eigenaars en beheerders zijn door bemiddeling van verschillende relaties ingelicht en zullen alles doen wat mogelijk is om het voortbestaan van ven en vegetatie te verzekeren.

Nog een ander punt moeten wij hier onder de aandacht van bestuur en leden van de K.N.B.V. brengen en wel de steeds verder gaande bestrijding van onkruiden met groeistoffen en kleurstoffen. Bij de zomerexcursie van 1947 naar de N.O.-polder zagen wij het resultaat: schone akkers zonder enig onkruid. Onze commissie kan zich voorstellen, dat men voor het groot-landbouwbedrijf veel van deze methode verwacht. Maar zij vreest toch, dat men bij het besproeien van de akkers ook aan de omgeving wel een portie van deze stoffen zal toedienen. Zo maakt onze commissie zich wel bezorgd voor de vaak zeer interessante vegetatie van slootkanten en dijkbermen, die de akkers omgeven. Mogelijk willen onze leden, die de proefnemingen met groeistoffen in het veld leiden, dit eens onder de ogen zien. Misschien is er een methode te vinden, die deze stoffen binnen de ermee te behandelen perken houdt.

De Secretaris,

B. o. Z., Dec. 1948. JAN G. SLOFF.